

# T. C. Resmî Gazete

Kuruluş Tarihi : ( 7 Teşrinievvel 1336 ) — 7 Ekim 1920

|                                                                                                            |                         |              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------------|
| Yönetim ve yazı işleri için<br>Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve<br>Yayın Genel Müdürlüğüne<br>başvurulur | 29 Ağustos 1989<br>SALI | Sayı : 20267 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------------|

## YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

### Milletlerarası Sözleşme

Karar Sayısı : 89/14295

4 Şubat 1986 tarihinde Strasbourg'da imzalanan ve 12 Nisan 1989 tarihli 3526 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Sözleşmesi"ne Ek 8 Sayılı Protokol"ün onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 13/6/1989 tarihli ve ÇTAK-I-1891-2956 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 23/6/1989 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Kenan EVREN  
Cumhurbaşkanı

T ÖZAL  
Başbakan

A BOZER  
Devlet Bak ve Başbakan Yrd

I ÇELEBİ  
Devlet Bakanı

E KONUKMAN  
Devlet Bakanı

A AKSU  
İçişleri Bakanı

C ALTINKAYA  
Bayındırlık ve İskân Bakanı

L. KAYALAR  
Tarım Orm an ve Köyşleri Bakanı

F KURT  
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

K İNAN  
Devlet Bakanı

M YAZAR  
Devlet Bakanı

İ AŞKIN  
Devlet Bakanı

A M YILMAZ  
Dışişleri Bakanı

H ŞIVGIN  
Sağlık Bakanı

İ AYKUT  
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

N K ZEYBEK  
Kültür Bakanı

G TANER  
Devlet Bakanı

İ ÖZARSLAN  
Devlet Bakanı

M O SUNGURLU  
Adalet Bakanı

E PAKDEMİRLİ  
Maliye ve Gümrük Bakanı

H ŞIVGIN  
Sağlık Bakanı

İ AYKUT  
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

N K ZEYBEK  
Kültür Bakanı

C ÇİÇEK  
Devlet Bakanı

S SERT  
Devlet Bakanı

İ. S GİRAY  
Mıllı Savunma Bakanı

A AKYOL  
Mıllı Eğitim Bakanı

C TUNCER  
Ulaştırma Bakanı

Ş YURÜR  
Sanayi ve Ticaret Bakanı

İ AKUZÜM  
Turizm Bakanı

Yürütme ve İdare Bölümü Sayfa · 1

**Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma  
Sözleşmesi'ne Ek 8 sayılı Protokol**

4 Kasım 1950 tarihinde Roma'da imzalanmış olan Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesine (bundan böyle "sözleşme" diye anılacaktır) ek işbu Protokolü imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletler,

Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun çalışma usulünün geliştirilmesi ve özellikle su-  
ratlandırılması amacıyla Sözleşmenin bazı hükümlerinin değiştirilmesinin arzu edilir olacağını  
düşünerek,

Aynı şekilde, Sözleşmenin Avrupa İnsan Hakları Divanının çalışma usullerine ilişkin  
bazı hükümlerinin değiştirilmesinin tavsiyeye şayan olacağını düşünerek,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

**Madde 1**

Sözleşmenin 20. Maddesinin halihazır metni, aynı Maddenin 1. paragrafı haline gele-  
cek ve buna aşağıdaki 4 paragraf eklenecektir :

"2. Komisyon, genel kurul şeklinde toplanacaktır. Bununla birlikte, herbiri en az 7  
üyeden oluşan Daireler kurabilir. Daireler müesses içtihatlarla dayanarak ele alınabilecek veya  
Sözleşmenin yorumlanmasını veya uygulanmasını etkileyecek ölçüde ciddi sorun çıkarmayan,  
Sözleşmenin 25. maddesine göre yapılmış olan başvuruları inceleyebilir. Bu kısıtlama ve işbu  
Maddenin 5. paragrafındaki hükümler haricinde, Daireler, Sözleşme ile Komisyona tevdi edilmiş  
tüm yetkileri kullanacaklardır.

Aleyhinde başvuruda bulunulan bir Yüksek Akit Tarafın Komisyona seçilmiş bulunan  
üyesi, başvurunun havale edildiği Dairede üyelik hakkına sahip olacaktır.

3. Komisyon, 25. Maddeye göre yapılmış olan bir başvuruyu, daha fazla incelemeyi  
gerektirmediği hallerde, oybirliği ile kabul edilemez ilân edebilme veya kayıttan düşürülmesi-  
ne karar verebilme yetkisini haiz herbiri en az 3 kişiden oluşan komitefer teşkil edebilir.

4. Bir Daire veya komite, her zaman Komisyon genel kurulu lehine yetkisinden vaz-  
geçebilir; aynı şekilde, Komisyon genel kurulu bir Daireye veya komiteye havale edilmiş bir  
davanın kendisine gönderilmesi talimatını verebilir.

5. Aşağıdaki yetkileri sadece Komisyon genel kurulu kullanabilir :

- a) 24. Madde uyarınca yapılmış olan başvuruların incelenmesi;
- b) 48. Maddenin (a) paragrafı uyarınca bir davanın Avrupa İnsan Hakları Divanı'na  
getirilmesi;
- c) 36. Madde uyarınca usul kurallarının düzenlenmesi."

**Madde 2**

Sözleşmenin 21. Maddesine aşağıdaki şekilde düzenlenmiş bir 3. paragraf eklenecektir :

"3. Adaylar yüksek ahlâki vasıflarla mücehhez ve yüksek hukuki göreve atanmak için  
gerekli nitelikleri haiz yada milli yahut milletlerarası hukuk alanındaki ehliyetleriyle tanınmış  
kişilerden olacaklardır."

**Madde 3**

Sözleşmenin 23. Maddesine aşağıdaki şekilde düzenlenmiş bir cümle eklenecektir :

"Görevleri süresince, Komisyon üyeleri olarak, bağımsızlıkları, tarafsızlıkları veya bu  
görevin gerekleriyle bağdaşmayan görevleri üstlenmeyeceklerdir."

**Madde 4**

Sözleşmenin 28. Maddesinin değişik metni, aynı Maddenin 1. paragrafı olacak; 30. Mad-  
denin değişik metni ise 2. paragrafı olacaktır. 28. Maddenin yeni metni aşağıdaki şekildedir :

**“Madde 28**

1. Komisyon, kendisine havale edilen bir başvuruyu kabul ettiği takdirde :

a) Olayları tespit etmek amacıyla, tarafların temsilcileriyle birlikte başvuruyor incele-yecek ve gerekirse, ilgili Devletlerin, Komisyon ile fikir teatisinde bulunmalarından sonra, et-kinliği için gerekli tüm kolaylıkları sağlayacakları bir tahkikat yapacaktır;

b) Aynı zamanda, Komisyon, işbu Sözleşmede tanımlanan şekliyle İnsan Haklarına saygı esasından hareketle, davanın dostane bir çözüm ile sonuçlandırılması için ilgili taraflara hizmet sunmaya amade olacaktır.

2. Komisyon, dostane bir çözüme varılmasını başarabilirse, konuya ilişkin olarak bir Rapor hazırlayıp ilgili Devletlere, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine ve yayınlanmak uze-re Avrupa Konseyi Genel Sekreterine gönderecektir. Bu rapor yalnızca olayları ve varılan so-nucu kısa olarak içerecektir.”

**Madde 5**

Sözleşmenin 29. maddesinin ilk paragrafındaki “Oybirliği ile” ibaresi, “Üyelerin üçte iki çoğunluğu ile” şeklinde değiştirilecektir.

**Madde 6**

Aşağıdaki hüküm Sözleşmeye dercedilecektir :

**“Madde 30**

1. Dava sürecinin herhangi bir aşamasında, Komisyon, aşağıdaki sonuçlara varılması halinde başvurunun düşürülmesine karar verebilir :

a) Başvuru sahibi başvurusunu takip etme niyetinde değilse, veya

b) Sorun çözümlenmişse, veya

c) Başka herhangi bir nedenden ötürü, başvurunun incelenmesine devam edilmesi hu-susunda aruk haklı bir gerekçe görmezse.

Ancak, Sözleşme tarafından tanımlanan İnsan Haklarına riayet öyle gerekiyorsa, Ko-misyon başvurunun kayıttan incelenmesine devam edecektir.

2. Komisyon, bir başvuruyu önce kabul edip, sonra kayıttan düşürmeye karar verirse, olayları anlatan ve kayıttan düşürme kararını sebepleri ile birlikte içeren bir Rapor hazırlaya-caktır. Sözkonusu Rapor, bilgi için taraflara ve Bakanlar Komitesine iletilecektir. Komisyon raporu yayınlayabilir.

3. Komisyon koşulların haklı kıldığı kanısına varırsa, bir başvuruyu yeniden ele alma-yı kararlaştırabilir.”

**Madde 7**

Sözleşme'nin 31. Maddesinin 1. paragrafı aşağıdaki şekilde olacaktır :

“1. Şayet bir başvuru 28. (2. paragraf), 29. ve 30. Maddeler uyarınca bir sonuca bağ-lanmamış ise, Komisyon olaylar hakkında bir Rapor hazırlar ve tespit edilen olayların, ilgili Devletin, Sözleşmede öngörüldüğü şekliyle üzerine düşen yükümlülüklerin mahallini teşkil edip etmediği hususunda görüşünü bildirir. Raporda, Komisyon üyelerinin bu konudaki kişisel gö-rüşleri belirtilebilir.”

**Madde 8**

Sözleşmenin 34. maddesi aşağıdaki şekilde olacaktır :

“Madde 20 (3. paragraf) ve 29'un hükümleri haricinde, Komisyon, kararlarını mevcut ve oylamaya katılan üyelerin çoğunluğu ile alacaktır.”

**Madde 9**

Sözleşmenin 40 Maddesine, aşağıdaki şekilde düzenlenen yedinci paragraf eklenecektir :

“7. Divan üyeleri, Divan’da kendi şahsî sıfatlarıyla yer alacaklardır. Görevleri süresince, Divan üyeleri olarak bağımsızlıkları, tarafsızlıkları veya bu görevin gerekleriyle bağdaşmayan başka görevler üstlenmeyeceklerdir.”

#### Madde 10

Sözleşmenin 41. maddesi aşağıdaki şekilde olacaktır :

“Divan, Başkanını ve bir veya iki Başkan Yardımcısını 3 yıllık bir süre için seçecektir. Bunlar tekrar seçilebilirler.”

#### Madde 11

Sözleşmenin 43. Maddesinin birinci cümlesindeki “yedi” kelimesi, “dokuz” kelimesi ile değiştirilecektir.

#### Madde 12

1. İşbu Protokol, Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletlerin imzasına açılabacaktır. Bu Devletler, Protokol’ün bağlayıcılığı hususundaki rızalarını aşağıdaki şekillerde beyan edebileceklerdir :

- a) Onay, kabul veya uygun bulma şartına bağlı olmaksızın imza, veya
- b) Onay, kabul veya uygun bulma şartına bağlı imza ve imzayı takiben onay, kabul veya uygun bulma.

2. Onay, kabul veya uygun bulma belgesi, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

#### Madde 13

İşbu Protokol, Sözleşmeye Taraf olanların tümünün, 12. Madde hükümlerine uygun olarak, Protokol’ün bağlayıcılığı hususundaki rızalarını beyan ettikleri tarihten sonraki üç aylık devrenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

#### Madde 14

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Konseye üye Devletlere :

- a) Her imzayı;
  - b) Her onay, kabul veya uygun bulma belgesinin tevdüini;
  - c) 13. Maddeye göre, işbu Protokolün yürürlüğe giriş tarihini;
  - d) İşbu Protokole ilişkin her türlü işlemi, bildirimini veya haberleşmeyi bildirecektir.
- Yukarıdaki hükümleri kabul zımında gereği gibi yetkili kılınmış aşağıdaki imzaları bulunanlar, işbu Protokolü imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan işbu Protokol, İngilizce ve Fransızca olarak ve her iki metin aynı derecede geçerli olmak üzere, tek nüsha halinde, 19 Mart 1985 tarihinde Viyana’da düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Avrupa Konseyine üye Devletlerin her birine bu Protokolün aslına uygun tasdikli örneklerini tevdi edecektir.

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile

Leopold GRATZ

Belçika Krallığı Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile

Jan Robert VANDEN BLOOCK

Kıbrıs Cumhuriyeti Hükümeti adına

Danimarka Krallığı Hükümeti adına

Erik NIN HANSEN

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile  
Jean-Michel BAYLET

Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile  
Hans A. ENGELHARD  
Hans A. NOEBEL

Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile  
Yiannis CAPSIS

İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile  
Jon HELGASON

İrlanda Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile Viyana, 20 Mart 1985  
John ROGERS

İtalya Cumhuriyeti Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile  
Fermo Mino MARTINAZZOLI

Lihtenştayn Prenslığı Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile  
Hilmar OSPELT

Lüksemburg Büyük Dukalığı Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile  
Robert GOEBBELS

Malta Hükümeti adına

Hollanda Krallığı Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile Viyana, 20 Mart 1985  
Hans VAN den BROEK

Norveç Krallığı Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile  
Mona ROKKE

Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile  
Mario RAPOSO

İspanya Krallığı Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile  
Javier MOSCOSO DEL PRADO

İsveç Krallığı Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile  
Lennart BODSTROM

İsviçre Konfederasyonu Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile  
Pierre AUBERT

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti adına  
Onaylama veya kabul etme bakımından çekince ile  
Timothy RENTON

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan işbu Sözleşme, İngilizce ve Fransızca olarak, tek orijinal belgenin aslına uygun nüshası olarak tasdik edilmiştir.

Strasbourg, 12 Nisan 1985  
Avrupa Konseyi Hukuk İşleri Müdürü  
Erik Harremoës

**Protocol No. 8 To The Convention For The Protection  
Of Human Rights And Fundamental Freedoms**

The member States of the Council of Europe, signatories to this Protocol to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed at Rome on 4 November 1950 (hereinafter referred to as "the Convention"),

Considering that it is desirable to amend certain provisions of the Convention with a view to improving and in particular to expediting the procedure of the European Commission of Human Rights.

Considering that it is also advisable to amend certain provisions of the Convention concerning the procedure of the European Court of Human Rights.

Hava agreed as follows :

**ARTICLE 1**

The existing text of Article 20 of the Convention shall become paragraph 1 of that Article and shall be supplemented by the following four paragraphs :

"2. The Commission shall sit in plenary session. It may, however, set up Chambers, each composed of at least seven members. The Chambers may examine petitions submitted under Article 25 of this Convention which can be dealt with on the basis of established case law or which raise no serious question affecting the interpretation of application of the Convention. Subject to this restriction and to the provisions of paragraph 5 of this Article, the Chambers shall exercise all the powers conferred on the Commission by the Convention.

The member of the Commission elected in respect of a High Contracting Party against which a petition has been lodged shall have the right to sit on a Chamber to which that petition has been referred.

3. The Commission may set up committees, each composed of at least three members, with the power, exercisable by a unanimous vote, to declare inadmissible or strike from its list of cases a petition submitted under Article 25, when such a decision can be taken without further examination.

4. A Chamber or committee may at any time relinquish jurisdiction in favour of the plenary Commission, which may also order the transfer to it of any petition referred to a Chamber or committee.

5. Only the plenary Commission can exercise the following powers :

- a) the examination of applications submitted under Article 24;
- b) the bringing of a case before the Court in accordance with Article 48a;
- c) the drawing up of rules of procedure in accordance with Article 36."

**ARTICLE 2**

Article 21 of the Convention shall be supplemented by the following third paragraph:

"3. The candidates shall be of high moral character and must either possess the qualifications required for appointment to high judicial office or be persons of recognised competence in national or international law."

**ARTICLE 3**

Article 23 of the Convention shall be supplemented by the following sentence :

"During their term of office they shall not hold any position which is incompatible with their independence and impartiality as members of the Commission or the demands of this office."

**ARTICLE 4**

The text, with modifications, of Article 28 of the Convention shall become paragraph 1 of that Article and the text, with modifications, of Article 30 shall become paragraph 2. The new text of Article 28 shall read as follows :

**“Article 28**

1. In the event of the Commission accepting a petition referred to it :

a. it shall, with a view to ascertaining the facts, undertake together with the representatives of the parties an examination of the petition and, if need be, an investigation, for the effective conduct of which the States concerned shall furnish all necessary facilities, after an exchange of views with the Commission;

b) it shall at the same time place itself at the disposal of the parties concerned with a view to securing a friendly settlement of the matter on the basis of respect for Human Rights as defined in this Convention.

2. If the Commission succeeds in effecting a friendly settlement, it shall draw up a Report which shall be sent to the States concerned, to the Committee of Ministers and to the Secretary General of the Council of Europe for publication. This Report shall be confined to a brief statement of the facts and of the solution reached.”

**ARTICLE 5**

In the first paragraph of Article 29 of the Convention, the word “unanimously” shall be replaced by the words “by a majority of two-thirds of its members.”

**ARTICLE 6**

The following provision shall be inserted in the Convention :

**“Article 30**

1. The Commission may at any stage of the proceedings decide to strike a petition out of its list of cases where the circumstances lead to the conclusion that :

a) the applicant does not intend to pursue his petition, or

b) the matter has been resolved, or

c) for any other reason established by the Commission, it is no longer justified to continue the examination of the petition.

However, the Commission shall continue the examination of a petition if respect for Human Rights as defined in this Convention so requires.

2. If the Commission decides to strike a petition out of its list after having accepted it, it shall draw up a Report which shall contain a statement of the facts and the decision striking out the petition together with the reasons therefor. The Report shall be transmitted to the parties, as well as to the Committee of Ministers for information. The Commission may publish it.

3. The Commission may decide to restore a petition to its list of cases if it considers that the circumstances justify such a course.”

**ARTICLE 7**

In Article 31 of the Convention, paragraph 1 shall read as follows :

1. If the examination of a petition has not been completed in accordance with Article 28 (paragraph 2), 29 or 30, the Commission shall draw up a Report on the facts and state its opinion as to whether the facts found disclose a breach by the State concerned of its obligations under the Convention. The individual opinions of members of the Commission on this point may be stated in the Report.”

## ARTICLE 8

Article 34 of the Convention shall read as follows :

"Subject to the provisions of Articles 20 (paragraph 3) and 29, the Commission shall take its decisions by a majority of the members present and voting."

## ARTICLE 9

Article 40 of the Convention shall be supplemented by the following seventh paragraph :

"7. Members of the Court shall sit on the Court in their individual capacity. During their term of office they shall not hold any position which is incompatible with their independence and impartiality as members of the Court of the demands of this office."

## ARTICLE 10

Article 41 of the Convention shall read as follows :

"The Court shall elect its President and one or two Vice-President for a period of three years. They may be re-elected."

## ARTICLE 11

In the first sentence of Article 43 of the Convention, the word "seven" shall be replaced by the word "nine".

## ARTICLE 12

1. This Protocol shall be open for signature by member States of the Council of Europe signatories to the Convention, which may express their consent to be bound by :

- a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval, or
- c) signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

## ARTICLE 13

This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which all Parties to the Convention have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 12.

## ARTICLE 14

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of :

- a) any signature;
- b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c) the date of entry into force of this Protocol in accordance with Article 13;
- d) any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Vienna, this 19th day of March 1985, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe, The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe.



For the Government of the Republic of Austria :  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Leopld GRATZ

For the Government of the Kingdom of Belgium :  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Jan Robert VANDEN BLOOCK

For the Government of the Republic of Cyprus :

For the Government of the Kingdom of Denmark :  
Erik NINN HANSEN

For the Government of the French Republic :  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Jean Michel BAYIET

For the Government of the Federal Republic of Germany :  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Hans A. ENGELHARD  
Hans A. NOBBEL

For the Government of the Hellenic Republic :  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Yiannis CAPSIS

For the Government of the Icelandic Republic :  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Jon HELGASON

For the Government of Ireland :  
with reservation in respect of ratification or acceptance Vienna, 20 March 1985  
John ROGERS

For the Government of the Italian Republic :  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Fermo Mino MARTINAZZOLI

For the Government of the Principality of Liechtenstein :  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Hilmar OSPelt

For the Government of the Grand Duchy of Luxembourg :  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Robert GOEBBELS

For the government of Malta :

For the Government of the Kingdom of the Netherlands :  
with reservation in respect of ratification or acceptance Vienna, 20 March 1985  
Hans VAN den BROEK

For the Government of the Kingdom of Norway :  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Mona ROKKE

For the Government of the Portuguese Republic  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Mario RAPOSU

For the Government of the Kingdom of Spain :  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Javier MOSCOSO DEL PRADO

For the Government of the Kingdom of Sweden :  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Lennart BODSTROM

For the Government of the Swiss Confederation :  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Pierre AUBERT

For the Government of the Turkish Republic :

For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland  
with reservation in respect of ratification or acceptance  
Timothy RENTON

Certified a true copy of the sole original documents, in English and in French, deposited  
in the archives of the Council of Europe.

Strasbourg this 12 April 1985

The Director of Legal Affairs of the Council of Europe.

Erik HARREMOES

### **Protocole N° 8 Ala Convention De Sauvegarde Des Droits De L'Homme Et Des Libertés Fondamentales**

Les Etats membres du Conseil de l'Europe, signataires du présent Protocole à la Convention de Sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés Fondamentales, signé à Rome le 4 novembre 1950 (ci-après dénommée "la Convention"),

Considérant qu'il convient d'amender certaines dispositions de la Convention en vue d'améliorer et plus particulièrement d'accélérer la procédure de la Commission européenne des Droits de l'Homme.

Considérant qu'il est également opportun d'amender certaines dispositions de la Convention relatives à la procédure de la Cour européenne des Droits de l'Homme,

Sont convenus de ce qui suit :

#### **ARTICLE 1**

Le texte de l'article 20 de la Convention devient le paragraphe 1 du même article et est complété par quatre paragraphes ainsi rédigés :

"2. La Commission siège en séance plénière. Toutefois, elle peut constituer en son sein des Chambres, composées chacune d'au moins sept membres. Les Chambres peuvent examiner les requêtes introduites en application de l'article 25 de la présente Convention qui peuvent être traitées sur la base d'une jurisprudence établie ou qui ne soulèvent pas de question grave relative à l'interprétation ou à l'application de la Convention. Dans ces limites, et sous réserve du paragraphe 5 du présent article, les Chambres exercent toutes les compétences confiées à la Commission par la Convention.

Le membre de la Commission élu au titre de la Haute Partie Contractante contre laquelle une requête a été introduite a le droit de faire partie de la Chambre saisie de cette requête.

3. La Commission peut constituer en son sein des Comités, composés chacun d'au moins trois membres, avec le pouvoir de déclarer à l'unanimité, irrecevable ou rayée du rôle, une requête introduite en application de l'article 25, lorsqu'une telle décision peut être prise sans plus ample examen.

4. Une Chambre ou un Comité peut, en tout état de la cause, se dessaisir en faveur de la Commission plénière, laquelle peut aussi évoquer toute requête confiée à une Chambre ou à un Comité.

5. Seule la Commission plénière peut exercer les compétences suivantes :

a) l'examen des requêtes introduites en application de l'article 24;

- b) la saisine de la Cour conformément à l'article 48 a;
- c) l'établissement du règlement intérieur conformément à l'article 36''.

#### ARTICLE 2

L'article 21 de la Convention est complété par un paragraphe 3 ainsi rédigé :

3. Les candidats devront jouir de la plus haute considération morale et réunir les conditions requises pour l'exercice de hautes fonctions judiciaires ou être des personnes reconnues pour leurs compétences en droit national ou international.

#### ARTICLE 3

L'article 23 de la Convention est complété par la phrase ainsi rédigée :

Durant tout l'exercice de leur mandat, ils ne peuvent assumer de fonctions incompatibles avec les exigences d'indépendance, d'impartialité et de disponibilité inhérentes à ce mandat.

#### ARTICLE 4

Le texte, modifié, de l'article 28 de la Convention devient le paragraphe 1 du même article et le texte, modifié, de l'article 30 devient le paragraphe 2. Le nouveau texte de l'article 28 se lit comme suit :

##### “Article 28

1. Dans le cas où la Commission retient la requête :

a) afin d'établir les faits, elle procède à un examen contradictoire de la requête avec les représentants des parties et, s'il ya lieu, à une enquête pour la conduite efficace de laquelle les Etats intéressés fourniront toutes facilités nécessaires, après échange de vues avec la Commission;

b) elle se met en même temps à la disposition des intéressés en vue de parvenir à un règlement amiable de l'affaire qui s'inspire du respect des Droits de l'Homme, tels que les reconnaît la présente Convention.

2. Si elle parvient à obtenir un règlement amiable, la Commission dresse un rapport qui est transmis aux Etats intéressés, au Comité des Ministres et au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, aux fins de publication. Ce rapport se limite à un bref exposé des faits et de la solution adoptée<sup>3)</sup>.

#### ARTICLE 5

Au premier alinéa de l'article 29 de la Convention, les mots “à l'unanimité” sont remplacés par les mots “à la majorité des deux-tiers de ses membres”.

#### ARTICLE 6

La disposition suivante est insérée dans la Convention :

##### “Article 30

1. A tout moment de la procédure, la Commission peut décider de rayer une requête du rôle lorsque les circonstances permettent de conclure que :

- a) le requérant n'entend plus la maintenir, ou
- b) le litige a été résolu, ou
- c) pour tout autre motif, dont la Commission constate l'existence, il ne se justifie plus de poursuivre l'examen de la requête.

Toutefois, la Commission poursuit l'examen de la requête si le respect des Droits de l'Homme garantis par la Convention l'exige.

2. Si la Commission décide de rayer une requête du rôle après l'avoir retenue, elle dresse un rapport qui comprend un exposé des faits et une décision motivée de radiation du rôle. Le rapport est transmis aux parties ainsi que, pour information, au Comité des Ministres. La Commission peut le publier.

3. La commission peut décider la réinscription au rôle d'une requête lorsqu'elle estime que les circonstances le justifient.

#### ARTICLE 7

A l'article 31 de la Convention, le paragraphe 1 se lit comme suit :

"1. Si l'examen d'une requête n'a pas pris fin en application des articles 28 (paragraphe 2), 29 ou 30, la Commission rédige un rapport dans lequel elle constate les faits et formule un avis sur le point de savoir si les faits constatés révèlent, de la part de l'Etat intéressé, une violation des obligations qui lui incombent aux termes de la Convention. Les opinions individuelles des membres de la Commission sur ce point peuvent être exprimées dans ce rapport."

#### ARTICLE 8

L'article 34 de la Convention se lit comme suit :

"Sous réserve des dispositions des article 20 (paragraphe 3) et 29, les décisions de la Commission sont prises à la majorité des membres présents et votant."

#### ARTICLE 9

L'article 40 de la Convention est complété par un paragraphe 7 ainsi rédigé :

7. Les membres de la Cour siègent à la Cour à titre individuel. Durant tout l'exercice de leur mandat, ils ne peuvent assumer de fonctions incompatibles avec les exigences d'indépendance, d'impartialité inhérentes à ce mandat".

#### ARTICLE 10

L'article 41 de la Convention se lit comme suit :

"La Cour élit son Président et un ou deux Vice-Présidents pour une durée de trois ans. Ils sont rééligibles".

#### ARTICLE 11

A la première phrase de l'article 43 de la Convention. le mot "sept" est remplacé par le mot "neuf"

#### ARTICLE 12

1. Le présent Protocole est ouvert à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe signataires de la Convention, qui peuvent exprimer leur consentement à être liés par :

- a) signature sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation. ou
- b) signature sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, suivie de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

2. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

#### ARTICLE 13

Le présent Protocole entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date à laquelle toutes les Parties à la Convention auront exprimé leur consentement à être liées par le Protocole conformément aux dispositions de l'article 12.

#### ARTICLE 14

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil :

- a) toute signature ;
- b) le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation;
- c) la date d'entrée en vigueur du présent Protocole conformément à l'article 13;
- d) tout autre acte, notification ou communication ayant trait au présent Protocole.

En foi de quoi, les soussignés dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

Fait à Vienne, le 19 mars 1985, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe.

Pour le Gouvernement de la République d'Autriche ;  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Leopold GRATZ

Pour le Gouvernement du Royaume de Belgique :  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Jan Robert VANDEN BLOOCK

Pour le Gouvernement de la République de Chypre :

For the Government of the Kingdom of Denmark :  
Erik NINN HANSEN

Pour le Gouvernement de la République française :  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Jean Michel BAYIET

Pour le Gouvernement de la République Fédérale d'Allemagne :  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Hans A. ENGELHARD  
Hans A. NOEBEL

Pour le Gouvernement de la République hellénique :  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Yiannis CAPSIS

Pour le Gouvernement de la République islandaise :  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Jón HELGASON

Pour le Gouvernement d'Irlande  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Vienne 20/3/1985  
John ROGERS

Pour le Gouvernement de la République italienne:  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Fermo Mino MARTINAZZOLI

Pour le Gouvernement de la Principauté de Liechtenstein :  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Hilmar OSPELT

Pour le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg :  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Robert GOEBBELS

Pour le Gouvernement de Malte

Pour le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Hans VAN den BROEK

Pour le Gouvernement du Royaume de Norvège  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Mona ROKKE

Pour le Gouvernement de la République portugaise  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Mario RAPOSO

Pour le Gouvernement du Royaume de l'Espagne  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Javier MOSCOSO DEL PRADO

Pour le Gouvernement du Royaume de Suède :  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Lennart BODSTROM

Pour le Gouvernement de la Confédération suisse :  
sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Pierre AUBERT

Pour le Gouvernement de la République turque

Pour le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du

Nord :

sous réserve de ratification ou d'acceptation  
Timothy RENTON

Copie certifiée conforme à l'exemplaire original unique en langues française et anglaise,  
déposé dans les archives du Conseil de l'Europe.

Strasbourg, le 12/4/1985

Le Directeur des Affaires juridiques  
du Conseil de l'Europe,

Erik HARREMOES

---